

„Experiențele culturale i-au ajutat să se dezvolte să iasă în față, să aibă o părere, să aibă un anume bagaj cultural care să îmbine cunoștințele literare cu aplicații artistice.”

Și nu doar povești, ci și poezii, eseuri, scrisori! Există o literatură a copiilor și tinerilor care gândesc și scriu texte creative care vorbesc despre ei, lumea în care trăiesc, istoriile lor și ale comunității și viitorul pe care îl văd. Valoarea poveștilor și a actului de a povesti este certificată prin diverse studii și pleacă: de la un impact personal, terapeutic și motivațional, de dezvoltare a creativității și abilității de scrie și a înțelegerii textelor cu complexități diferite, la rezultate care interesează foarte mult școala și părinții: predarea unor conținuturi din programe, atașamentul față de actul de a învăța, coeziunea de grup, adresarea unor probleme apăsătoare, cum ar fi bullyingul, discursul instigator la ură, discriminarea.

Atunci când unii sunt suspectați a avea și „talent literar”, ei sunt îndrumați către concursuri, tabere de vară, cercuri și cursuri de scriere creativă. Aceste medii sunt pentru mulți extrem de formative și copiii sau tinerii pe care îi întâlnesc cu aceste ocazii devin prieteni mai apropiați și mai de durată decât colegii de clasă. Pasiunea leagă. Poveștile publicate capătă o valoare aparte.

Ele reprezintă o declarație a creativității și imaginării copiilor și tinerilor.

În unele țări europene există organizații dedicate sprijinirii creațiilor literare scrise de copii și tineri, publicării și comercializării acestora. Astfel de actori încep să apară timid și în România, iar experiența lor arată impactul deosebit de puternic pe care literatura pentru copii și scrisă de copii o poate avea.

Plecând de la aceste idei și împreună cu invitatele noastre care sunt active în diverse sfere ale activității literare (cu și pentru copii și tineri - scriitoare, profesoare, redactoare) vă invităm să avem o discuție care pleacă de la câteva întrebări.

Cum sprijinim copiii să gândească și să scrie povești? De ce tipuri de resurse au nevoie cei care îi ajută, fie că este vorba despre profesori sau familie? Ce valoare pedagogică și educațională are scrierea de povești la clasă? Contează ca poveștile să fie publicate? Cine citește povești scrise de copii și tineri?

Ce este interesant la toate inițiativele prezentate în întâlnire este cum o activitate de tip non-formal produce o schimbare atât de mare în viața unor copii. Prin schimbarea metodei de a relaționa cu copiii, de a preda materia interdisciplinar, aducând în fața copiilor profesioniști culturali și fixând apoi informațiile în clasă prin activități continue și constante, copiii capătă încredere în ei. Ieșirea din rețetele de predare clasice are o importanță sociologică și terapeutică care îi impulsionează pe copii să fie creativi și buni comunicatori și pe mai târziu.

Un exemplu sunt elevii Alexandrei Dragomirescu care au participat la *Festivalul național de poezie „Gellu Naum”*, organizat de Colegiul Național „Mihai Eminescu” din București, un festival realizat în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și Uniunea Scriitorilor din România, cu un juriu format din poeți consacrați. În loc să exerseze scrierea de poezii, profesoara s-a concentrat pe informarea elevilor de liceu despre curentele literare și conceptele operaționale prin proiecte culturale, folosind imagini, teatru, pictură pe pereți și activități în toate spațiile școlii, inclusiv folosind cele „5 minute de libertate” care au devenit extrem de populare în desfășurarea orelor.

Experiențele culturale i-au ajutat să se dezvolte să iasă în față, să aibă o părere, să aibă un anume bagaj cultural care să îmbine cunoștințele literare cu aplicații artistice. Copiii au trecut prin acest tip de experiențe înainte de a scrie, ghidați de vorbele Norei luga: “Trebuie să fii liber, trebuie să fii tu”, important fiind ca fiecare copil să se dezvolte în felul său.

Respectând condițiile tehnice de compoziție impuse în edițiile Festivalului, elevii Alexandrei Dragomirescu au reușit să fie premiați de la un an la altul. Fără să intervină asupra textelor copiilor, profesoara i-a îndemnat să exploreze moduri originale de interpretare a poeziilor, de asumare a cuvintelor chiar și a celor mai curajoase, acest lucru îmbunătățind abilitatea de a vorbi în public, dar și stima de sine. Mai mult, copiii și-au văzut poeziile publicate în cartea Festivalului, o încheiere rotundă a acestui experiment de scriere.

Un alt proiect de scriere, de data aceasta pentru elevi de școală primară este „Povestăria”, realizat de Victoria Pătrașcu și Anca Malea.

Pornind la drum cu o finanțare câștigată la AFCN, proiectul s-a desfășurat în Râmnicu Vâlcea, Pietrari și Rahova. Scopul a fost eliberarea de idei fixe ca cele că cei mici sunt neputincioși, iar periferia și orașele mici sunt mai puțin fascinante decât metropolele, ci tocmai, descoperirea lumii din jurul lor ca fiind la fel de prețioasă și fascinantă ca oriunde în altă parte. Metoda folosită a fost cea a teatrului Kamishibai (teatru japonez sub forma unei rame de format A3 în care se includ planșe cu desene ce reflectă secvențe, succesiunea poveștii spunându-se prin episoade care marchează începutul, cuprinsul și încheierea) prin care s-au spus povești despre locul în care locuiau: de la străzi, case, familii, vecini și transformarea acestora într-o geografie afectivă. Astfel au apărut personaje precum Barosanu’, care locuiește în lumea subterană din Rahova sau trupa de elefanți de pe strada Trompetiștilor,

Proiectul cultural Parteneri educativi 2017 este cofinanțat de Administrația Fondului Cultural Național. Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția Administrației Fondului Cultural Național. AFCN nu este responsabilă de conținutul proiectului sau de modul în care rezultatele proiectului pot fi folosite. Acestea sunt în întregime responsabilitatea beneficiarului finanțării.

Platforma Susține cultura în educație își propune să susțină realizarea unor programe culturale cu o dimensiune educațională în România prin dezvoltarea unei rețele de profesioniști și organizații și a unor resurse despre practici și politici publice în domeniu.

care locuiește în canalizare și dă concerte la care participă toți oamenii din cartier. În procesul de realizare a poveștii, copiii au lucrat în grupuri scriind, desenând, performând, avându-i ca ghizi și pe Cristiana Radu ca ilustrator și Horațiu Băcă pentru dramatizare. Spațiul clasei s-a transformat și regulile s-au schimbat, copiii fiind încurajați să construiască castele pe catedră sau să dea viață unor personaje zburătoare. La clasa pregătitoare, povestea a luat locul serbării, copiii prezentându-și proiectul, de la decor la interpretare, părinților.

Pornind de la faptul că între 6 și 10 ani, inteligența vizuală este cea care predomină, învățatoarea Anca Malea a simțit nevoia completării activităților la clasă cu invitații din domeniul cultural. Așa a debutat colaborarea cu Victoria Pătrașcu, pornind de la atelierul din jurul cărții „Ela cea fără de cuvinte”, un atelier cu multiple valențe, incluziune, valori civice, care a demonstrat cum se poate folosi cartea în scop didactic. A fost un prim exercițiu de scriere pentru copiii care au publicat mai apoi în reviste de genul Fabulafia, Ghidul pozeț de cultură sau Povestăria.

Din concluziile trase a făcut parte și faptul că lucrul în grup prezintă o serie de avantaje: învățarea prin proiecte, avantaje în sferă cognitivă, acțională, emoțională, copiii fiind valorizați și crescându-le stima de sine. Lor, dar și profesorilor.

Pornind de la un învățământ centrat pe sancționarea greșelilor, trebuie să ne reorientăm spre copil, prin învățare activă. Schimbând paradigma de învățare, pornim de la copil, de la curiozitățile lui așa încât informațiile oferite vin să răspundă nevoilor sale printr-o abordare apreciativă și într-un spațiu de exprimare în siguranță.

Resurse recomandate

Festivalul național de poezie „Gellu Naum” este organizat de Colegiul Național „Mihai Eminescu” din București în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și Uniunea Scriitorilor din România, se adresează tinerilor autori (elevi de liceu sau gimnaziu) care tind spre un nivel de performanță artistică depășind faza primelor încercări.

<https://festivalulnationalgellunaum.wordpress.com/>

Fabulafia, revistă ilustrată pentru copii

<http://www.fabulafia.ro/> Ghidul pozeț de

[culturăhttp://www.lunadinmansarda.ro/ghidul_poznet.php](http://www.lunadinmansarda.ro/ghidul_poznet.php)

